

16.5.2018

Sosiaali- ja terveysministeriö

kirjaamo@stm.fi

STM010:00/2015

Toiminnallisten häiriöiden hoidon järjestäminen – työryhmän muistio

Esityksen keskeisin sisältö on, että toiminnallisista häiriöistä kärsii suuri joukko vaikeastikin sairaita henkilöitä, joiden näennäisesti erilaisten ja eri erikoisalojen piiriin kuuluvien oireiden taustalla on yhteisiä mekanismeja ja joiden hoito ja kuntoutus tulisi hahmottaa ja järjestää yhtenä kokonaisuutena. Potilaat ovat monella tapaa väliinputoajia nykyisessä järjestelmässä, ja kuormittavat terveydenhuoltoa väärällä tavalla.

On hyvä ja tärkeätä, että näiden potilaiden hoitopolkuja ja –käytäntöjä on ryhdytty systemaattisesti kehittämään. Esitys on suppea ja ylimalkainen, mutta toisaalta ollaan vielä niin ”uuden” asian äärellä, että konkretiaa on ymmärrettävästi vaikeata pitkälle esittää.

Esitys luo hyvän lähtökohdan jatkotyöskentelylle, vaikka moni asia jää edelleen konkretisoitumatta ja vaatii jatkotyöskentelyä ja –sopimista. Joitakin erityisiä kommentteja:

- Työryhmän kokoonpanossa on joitakin puutteita, jotka tulee ottaa tarkasti huomioon jatkotyöskentelyssä
 - Kokoonpanossa korostuu HUS –alue, vaikka yksi OYS –alueen edustaja on mukana. Muiden sairaanhoitopiirien kommentit on siksi tärkeätä huolellisesti huomioida.
 - Puuttuu potilasnäkökulma, mikä täytyy jatkossa ehdottomasti huomioida
 - Perustason/terveyskeskustason näkökulma vähäinen, vaikka mukana on HYKS-Perusterveydenhuollon yksikön edustus.
- Johdannossa olisi ehkä hyvä lyhyesti esitellä, kuinka muualla ”viitekehys” –maissa (esim. Ruotsi, Hollanti, Britannia) tämän potilasryhmän hoito on järjestetty
- Ehdotus häiriöiden hoidon porrastuksesta toimintakyvyn laskuun perustuvan oireiston vaikeusasteen mukaan on järkevä. Silti tulisi vielä yksityiskohtaisemmin kuvata tärkeimpien häiriöryhmien (esim. krooninen

väsymysoireyhtymä, ympäristöherkät jne) osalta vielä hoitoketjujen yleinen kulku – mikä erikoisala ottaa mistäkin vastuuta sekundaaritasolla, ja mitkä ovat niiden tehtävät eri potilasryhmissä. Olisi myös hyödyllistä kuulla työryhmän ehdotus siitä, kuinka näiden häiriöiden diagnoosit tulisi koodata.

- Psykiatria on esityksessä häivytetty taka-alalle, mutta psykiatrian rooli eri porrastuksen vaiheissa tulisi silti myös kuvata.
- Häiriöiden hoidossa korostuu kuntoutuksellinen näkökulma, ja siksi kuntoutuksen järjestäjien (kunnat, KELA, eläkevakuutus jne.) roolista olisi hyödyllistä kuulla työryhmän klinikoiden näkemys.
- HUS:ssa on käynnistetty toiminnallisten häiriöiden hoitoon erikoistuneen yksikön suunnittelu, joka osittain nojautuu työryhmän näkemyksiin.

Aki Lindén
toimitusjohtaja

Petri Bono
vs. johtajaylilääkäri